

La catalanització de la nostra Universitat

El factor llengua en el fet biològic català

per

JOSEP GOL

II

DEIEM, en el nostre anterior article, que la voluntat autonòmica de Catalunya seria mancada de raó i de força, si no recolzés en un dret; que aquest dret li pervé de la seva personalitat, històrica i actual, de la qual és la llengua el tret fonamental; que és mercès a aquesta, que Catalunya ha resistit tots els corrents assimilistes i ha iniciat la seva renaixença. Que si un poble és una cultura, mai no podrà aquesta ésser robusta si no arrela en la mateixa personalitat d'aquell, i que, essent la personalitat catalana consubstancial amb la seva llengua, constitueix una aberració pretendre desvincular la cultura nostrada de l'idioma català. Remarcàvem l'eixorquia de tots els intents d'assimilació, palesada a bastament amb una experiència de quatre segles; i com la resistència de Catalunya a l'assimilisme fou, àdhuc, independent d'una voluntat conscient, i més aviat fatal i orba expressió d'un determinisme biològic, ço que li dona, encara, major transcendència, essent la llengua el reducte on s'ha palesat amb més evidència la invulnerabilitat de l'esperit autòcton. Fèiem ressortir com Catalunya ha seguit tostemps el ritme de l'idioma; assenyàvem aquest com el nexa més ferm entre tots els catalans, i com l'estímul psicològic i afectiu més poderós, en l'ordre col·lectiu, de la restauració i vigorització de totes les activitats de Catalunya. Concloïem que a la llengua catalana cal reconèixer-li tots els drets i donar-li totes les preminències, entronitzant-la en la nostra Universitat i fent-li presidir la nostra cultura, tot servant per al castellà, ultra la consideració que devem a una llengua que ens obre les portes d'una gran cultura, germana de la nostra, la de vincle espiritual entre totes les nacionalitats hispàniques.

La catalanització de la nostra cultura sota el punt de vista hispànic. - El català instrument de "castellanització".

Arribaran a cristallitzar aquestes idees? Si això esdevingués, per a tots en pervindria benefici; Catalunya restaria alliberada d'una extorsió exercida damunt el seu esperit; Espanya, esvaïts la protesta i el malestar produïts per la violenta artificialitat del seu exclusivisme idiomàtic, veuria prendre ufana una branca important de la seva cultura, múltiple per essència; fins Castella podria contemplar com, per camins oposats als tradicionals, s'acomplia, en el que té de factible racional i just, el seu ambiciós anhel de crear, amb el seu verb, un vincle d'unitat superior entre tots els pobles hispànics.

Ja havem vist com tots els esforços de castellanització de Catalunya s'han frustat, donant per únic resultat un atur en la seva marxa progressiva a través de la Història. Es retrobant el seu esperit que la nostra terra reprèn la seva via. I ningú no podrà negar que Catalunya recatalanitzada no tingui un poder d'assimilació per la cultura castellana, superior al de la Catalunya cohibida i aletargada per opressions desnaturalitzadores. I és que, en els esperits com en els cossos, i en els pobles com en els individus, la capacitat d'absorció no depèn ni s'obté per la voluntat i imposicions alienes, sempre pertorbadores, sinó per l'apetència i vigoria pròpies, factors essencials i únics.

La culturalització de la ruralia, i del poble en general, sols podrà assolir-se a través i per mitjà del nostre verb. Amb la finalitat de generalitzar el coneixement del castellà i tal vegada amb el de-